

VLAAMS AANDEEL IN KUNST- EN ANTIKBEURS **BRAFA** KALFT AF

Met de nadruk op antiek

Design, fotografie en hedendaagse kunst dreigen de kunst- en antiekbeurzen in te palmen. Daarom tracht Brussels Antiques & Fine Arts Fair (Brafa), vanaf vandaag in Tour & Taxis, terug te keren naar de essentie. België's meest exclusieve antiekbeurs legt weer de klemtoon op de 'fine arts' en het zuivere antiek. Het is meteen de mooiste Brafa ooit. Maar in de coulissen rommelt het: de Vlaamse handelaren zien met lede ogen de invloed van Parijs toenemen.

Art

DIRK MARTENS

Kwaliteit en diversiteit zijn geen loze begrippen op Brafa, zoals de Antiekbeurs van België sinds 2004 heet. Terwijl het de belangrijkste beurs ter wereld blijft voor primitieve (ethnografische) kunst, presenteren dit jaar 131 deelnemers uit de hele wereld op 14.000 m² uitsluitend het beste van het beste in hun specialisatie, van wandtapijten over oude meesters en zilverwerk tot juwelen en keramiek.

Blikvanger op Brafa is dit jaar het 2,11 m hoge brons 'Torso van de verwoeste stad' van Ossip Zadkine (1890-1967) op de stand van Ooidonk Fine Arts. Ondanks de prijs was het de

Handgeknoopt tapijt uit 1924 (103 x 217 cm) naar een ontwerp van Albert Van Huffel (1877-1935), uitgevoerd in de ateliers De Saedeleer. Bij N. Vrouyr.

dat in Rotterdam staat en is genummerd 1/5, gegoten in 1963. Deze versie is de enige gegoten

tapijtenhandelaar N. Vrouyr presenteert meer dan twintig onberispelijk uitgevoerde tapij-

Jacob Jordaens, vijf portretten van Cornelis de Vos uit 1624 en twee putti van de 18de-eeuwse

berg, die moest vechten voor de belangen van de Nederlandstaligen, werd opgevolgd door de Franstalige Brusselsaar Remard

het 2,11 m hoge brons 'Lorsso van de verwoeste stad' van Ossip Zadkine (1890-1967) op de stand van Ooidonk Fine Arts. Ondanks de prijs was het de eerste uren van de beurs verkocht. Het is een voorontwerp voor het wereldberoemde beeld

Handgeknoopt tapijt uit 1924 (103 x 217 cm) naar een ontwerp van Albert Van Huffel (1877-1935), uitgevoerd in de ateliers De Saedeleer. Bij v. Vrouyr dat in Rotterdam staat en is genummerd 1/5, gegoten in 1963. Deze versie is de enige gegoten tijdens Zadkines leven en onder diens supervisie. De gerenommeerde Antwerpse

tapijtenhandelaar N. Vrouyr presenteert meer dan twintig onberispelijk uitgevoerde tapijten in art deco uit de ateliers van Elisabeth De Saedeleer (1902-1972). Zij was een van de vijf dochters van schilder Valerius De Saedeleer. Toen die met zijn gezin in de Eerste Wereldoorlog in Engeland en Wales verbleef, kwamen ze in contact met de weduwe van William Morris en de Arts and Crafts-ateliers. Valerius, die noties van weeftechnieken had, vond het een geknipte bezigheid voor zijn dochters.

Na hun terugkeer werden in Etikhove de eerste exemplaren geknoopt. Medio de jaren 20 kwamen er ruimere werkplaatsen en werd Elisabeth benoemd aan Ter Kamen in Brussel. Albert Van Huffel, Albert Tjyngat, Gustave van de Woestijne, Ossip Zadkine en vele andere kunstenaars maakten tapijtontwerpen voor de ateliers De Saedeleer, o.m. voor het passagierschip 'Normandie' en voor de art-decostadsvilla van Van Buuren in Ukkel.

Om het museale aspect van de beurs in de verf te zetten, is de eregast dit jaar het Antwerps stedelijk museum Mayer van den Bergh. Die voormalige privécollectie oude kunst van Fritz Mayer van den Bergh (1858-1901) kan tot de grootste kunstschat van ons land gerekend worden. Brafra toont een twintigtal van de 3.000 kunstwerken, waaronder 'De aanbidding van de herders' van

Jacob Jordaens, vijf portretten van Cornelis de Vos uit 1624 en twee putti van de 18de-eeuwse beeldhouwer Walter Pompe.

Fransstaligen

De meeste grote Belgische namen zijn present op Brafra: Bernard De Leye, Axel Vervoort, Ronny Van de Velde, Berko Fine Paintings, Epoque Fine Jewels, De Wit Fine Tapestries, Sanderus Antiquariaat... Maar de Vlaamse aanwezigheid kalf af. Spijtig is inderdaad de afwezigheid van topnamen uit de Vlaamse kunst en antiek als J. Zeberg, Marc Michot, Oscar De Vos, Grusenmeyer, Vanderkinderen, Ming-K'1...

Van de 45 leden van de Koninklijke Kamer die mee aan de basis liggen van de Antiekbeurs van België, nemen nog slechts tien deel aan Brafra. Dat er zeventien antiquairs meer uit Frankrijk deelnemen, bijna allemaal uit Parijs, wijst er volgens de organisatoren op dat Parijs eindelijk het belang van Brussel inziet als centrum voor de kunst- en antiekhandel. Parijs stapt af van zijn chauvinisme. De Fransen hebben de Belgische markt ontdekt, klinkt het bij Antiekbeurs van België, de vzw die Brafra organiseert.

De Vlamingen in de branche zien het anders. Na het vertrek als voorzitter van - de inmiddels overleden - Grethe Zeberg is de invloed vanuit Parijs op het bestuur van de vzw hand over hand toegenomen. De Antwerpse antiquaire Grethe Ze-

berg, die moest vechten voor de belangen van de Nederlandstaligen, werd opgevolgd door de Franstalige Brusselaar Bernard De Leye. Sindsdien dreigt Brafra weer een francoofse aangelegenheid te worden.

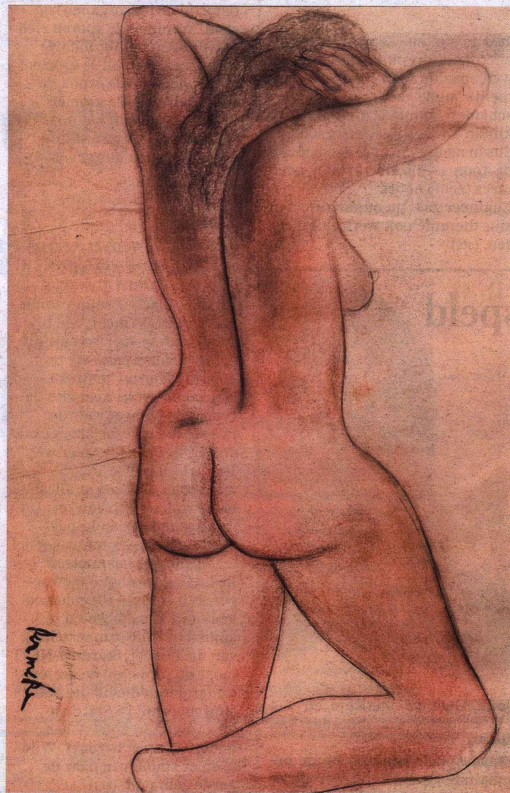
'De beurs wordt overwoerd door Franse handelaars die wij niet kennen, moderne galeristen met veel geld', zegt een Vlaams antiquair. Collega's van hem hebben te horen gekregen dat er voor hen geen plaats meer was, terwijl Brafra dus wel uitpakt met zeventien nieuwe standhouders uit Frankrijk.

'We moeten plaats ruimen voor de Fransen, met als gevolg dat we nu uitwijken naar de PAN in Amsterdam, met in ons kielzog de gegoede Vlaamse antiekliedhebber die liever zijn centen bij ons uitgeeft.'

Maar die Parijzenaars verven- nen ons wel met kleiner werk van Vlaamse oude meesters, zelfs Teniers, de Grimmers, Henry met de Bles of Pourbus. De PAN telde in november 45.618 bezoekers, -8,7 procent meer dan het jaar voordien. Benieuwd of Brafra de beogde 40.000 haalt.

Brafra 11, 56th Brussels Antiques & Fine Arts Fair, Tour & Taxis, Havenlaan 86 C in Brussel. Tot zondag 30 januari, elke dag, van 11 tot 19 u.; dinsdag 25 en donderdag 27 januari nocturne tot 22.30 u. Toegang: 20/10 euro. Catalogus: 600 blz., 10 euro. Bewaakte parking op de T&T-site: 5 euro.

www.brafra.be
www.museummayer Vandenberghe.be

Een mooie Oscar Permeke: 'Rugnaakt met opgeheven armen' (1938), pastel op papier (150 x 99 cm). Bij Ooidonk Fine Arts.